

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11P/70/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920202121
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:5920202121.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci manželov: Y. U., rod. J. (navrhovateľka - manželka - matka), nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., W., t.č. bytom J. XXXX/X, N., zastúpená: KADUC & PARTNERS s.r.o., IČO: 50 290 762, Trojičné námestie 4, Trnava, a N. U., rod. U. (manžel - otec), nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom gen. E. XXXX/XX, W., o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: S. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpená procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Q. a o čiastočnom späťvzati, takto

rozhodol:

I. Manželstvo manželov N. U., rodeného U., narodeného dňa XX.XX.XXXX, a Y. U., rodenej J., narodenej dňa XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v W., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu W., zväzok XX, ročník XXXX, strana XXX, poradové číslo XX, sa r o z v á d z a .

II. Maloletá S. sa na čas po rozvode z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

III. Otec je p o v i n n ý platiť výživné na maloletú S. s účinnosťou odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku v celkovej výške 250,- eur mesačne, a to tak, že sumu 200,- eur ako bežné výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky a sumu 50,- eur určenú na tvorbu úspor je otec povinný platiť vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred na osobitný účet maloletej.

IV. Matka je p o v i n n á do 10 dní od vyhlásenia rozsudku zriadiť v prospech maloletej osobitný účet v banke vinkulovaný do plnoletosti maloletej a oznámiť otcovi číslo účtu a banku, v ktorej zriadila pre maloletú osobitný účet, s tým, že na nakladanie s finančnými prostriedkami na účte maloletej je potrebný súhlas súdu.

V. Konanie o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou S. sa z a s t a v u j e .

VI. Styk otca s maloletou S. sa n e u p r a v u j e .

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Ružomberok dňa 30.11.2020, postúpeným tunajšiemu súdu dňa 17.12.2020, domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd jej manželstvo s manželom rozviedol a upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode tak, že maloletá by bola zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá by ju zastupovala a

spravovala jej majetok v bežných veciach, otec by bol povinný platiť výživné vo výške 350,- eur mesačne, pričom styk otca s maloletou by bol zakázaný.

2. Manžel sa k návrhu vyjadril na pojednávaní dňa 09.03.2021 tak, že s rozvodom súhlasí, rovnako so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky a tiež s výškou výživného v rozsahu 20% z jeho čistého príjmu, s tým, aby každý z rodičov bol oprávnený maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach, pričom styk s maloletou žiadal neupraviť.

3. Procesný opatrovník odporučil súdu vyhovieť návrhu matky a dieťa zveriť do jej starostlivosti, stretávanie maloletej s otcom nechať neupravené a výživné určiť podľa potrieb dieťaťa a možností rodičov.

4. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 11P/70/2020-183 zo dňa 13.05.2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/41/2021-217 zo dňa 13.10.2021, bolo konanie sp.zn. 11P/70/2020 prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného pred tunajším súdom pod sp.zn. 37Pc/6/2021 o zapretie otcovstva k maloletému dieťaťu. Keďže uvedené konanie sp.zn. 37Pc/6/2021 bolo dňa 16.06.2022 právoplatne zastavené, súd pokračoval v konaní sp.zn. 11P/70/2020.

5. Navrhovateľka svoj návrh vo veci samej odôvodnila tým, že milé správanie manžela skončilo, keď sa vo februári presťahovali do spoločnej domácnosti. Plánovali sa vziať ešte pred pôrodom, avšak mala zdravotné problémy a vyústilo to až do predčasného cisárskeho rezu. Už zo začiatku manželstva nebola navrhovateľka šťastná, manžel sa k nej začal správať veľmi zle. Konkrétne bol majetnícky, nadával jej, nezaujímal sa o ňu, nebol jej oporou, odstrkoval ju od seba, prestala z jeho strany cítiť akúkoľvek lásku. Nepomáhal jej s domácimi prácami, starostlivosť o dieťa prenechal úplne na ňu. Dňa XX.XX.XXXX manžel nastúpil na materskú dovolenku, no počas väčšiny dní sa o dieťa starala navrhovateľka. Často sa stávalo, že mali doma tzv. tichú domácnosť, pretože sa pohádali zvyčajne pre úplné maličkosti, no vníma aj fakt, že medzi ňou a manželom sú výrazné rozdiely v ich názoroch a hodnotách. Cvičenia s dcérou robila iba navrhovateľka, manžel odmietal aj sprevádzanie do ambulancií. Časom ich komunikácia pozostávala iba z jeho príkazov a zákazov. Neustále ju psychicky týral a ponižoval, aj pred známymi. Po tom, čo sa zobrali, navrhovateľka zistila, že jej manžel klamal o jeho finančnej situácii. Napriek tomu, že jej manžel pravidelne zatajoval jeho finančný status, začal od navrhovateľky požadovať, aby mu platila nájom 200,- eur, pretože si z výplaty dopriala kúpiť nejaké oblečenie a neinformovala ho vopred o tom, koľko peňazí zarobila. Toto vníma ako ekonomické týranie zo strany manžela. Keď bola s dcérou u lekárky a dostali predpis na nejaké lieky, musela navrhovateľka najprv ísť do lekárne, nechať nablokovať lieky a následne zavolať manželovi, oznámiť mu na cent presnú sumu, ktorú jej až potom poslal na účet a lekárnička musela blokovať dané lieky nanovo. Počas doby, čo s manželom bývala, jej zakazoval mať účty na sociálnych sieťach, avšak on sám mal mnoho účtov na sociálnych sieťach a pokiaľ vie, pravidelne si tam písal s cudzími ženami a s obľubou navrhovateľku ohováral. Keďže sa situácia v rodine naďalej zhoršovala, z manžela mala strach a vzhľadom na jeho sústavné vyhrážanie, nevyspytateľné nálady a fyzický útok, mala dôvodné obavy o svoje bezpečie a bezpečie dcéry, a preto bola z domácnosti nútená odísť, a to dňa 15.10.2020. Do dnešného dňa preto žijú oddelene, navrhovateľka býva spolu s dcérou u rodičov. Manžel je podľa názoru navrhovateľky manipulatívny, agresívny, neempatický človek. Navrhovateľka má za to, že súdu dostatočne opísala, že manželstvo s manželom už nie je možné nijako zachrániť a ani o to nemá záujem. Ich vzťahy sú veľmi vážne narušené a trvalo rozvrátené.

6. Navrhovateľka ako dôkazy predložila sobášny list, rodný list maloletej, zápisnicu o určení otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, tabuľku výdavkov za február 2021, kópie pokladničných dokladov č.l. 119-124, faktúru č. 5210581178, daňový doklad k faktúre č. 122106467, faktúru č. 5210577238, záznam o podaní oznámenia zo dňa 19.11.2020, upovedomenie o vykonaných opatreniach zo dňa 10.02.2021, uznesenie ORPZ v Trnave zo dňa 02.07.2020, uznesenie OS Ružomberok č.k. 9P/59/2020-100 zo dňa 26.04.2021, uznesenie OS Ružomberok č.k. 9P/59/2020-102 zo dňa 26.04.2021, rozsudok OS Ružomberok č.k. 9P/59/2020-347 zo dňa 23.08.2022, potvrdenie o návšteve VŠ zo dňa 02.09.2022, nájomnú zmluvu na byt zo dňa 02.09.2022, pracovnú zmluvu, výplatnú pásku za 8/2022, faktúru č. 202213470. Navrhovateľka navrhla tiež doplniť dokazovanie výsluchom oboch manželov, ako aj výsluchom svedka J. U..

7. Manžel, ktorý návrh na rozvod nepodal, sa na pojednávaní dňa 09.03.2021 vyjadril, že spochybňuje svoje otcovstvo k maloletému dieťaťu, pričom bude podaný návrh na zapretie otcovstva (pozn.

súdu: konanie sp.zn. 37Pc/6/2021). Dôvodom rozvratu manželstva je citové ochladnutie, časté hádky, neplánovanie spoločnej budúcnosti, pričom absolútne popiera akékoľvek fyzické napádanie.

8. Manžel v konaní ako dôkazy predložil detail karty a prehľad výdavkov č.l. 143-158, potvrdenie o zostatku na účte č.l. 278, screenshot z google.maps č.l. 279.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie vyššie uvedenými listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi, ako aj listinnými dôkazmi zabezpečenými súdom (uznesenie OS Ružomberok č.k. 9P/59/2020-22 zo dňa 04.12.2020, výsledky elektronickej lustrácie rodičov v Registri obyvateľov a v Sociálnej poisťovni zo dňa 21.01.2021, 02.03.2021, 28.06.2022, 22.09.2022, potvrdenie o príjme otca zo dňa 27.01.2021, oznámenie ÚPSVaR Trnava zo dňa 27.01.2021, oznámenie Sociálnej poisťovne zo dňa 01.02.2021, odpoveď ERAGO s.r.o. zo dňa 04.02.2021, správa z prešetrenia pomerov zo dňa 16.02.2021, oznámenie ÚPSVaR Trnava zo dňa 05.03.2021, uznesenie OS Trnava č.k. 37Pc/6/2021-68 zo dňa 25.05.2022, oznámenie ÚPSVaR Trnava zo dňa 30.06.2022, uznesenie KS v Žiline č.k. 9CoP/27/2021-135 zo dňa 06.07.2021, pracovný posudok zo dňa 01.07.2022, potvrdenie o príjme otca zo dňa 30.06.2022, podanie zo dňa 21.09.2022, úradný záznam č.l. 282), a tiež výsluchom navrhovateľky a manžela, keď na poslednom pojednávaní pojednával v neprítomnosti manžela, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti (č.l. 282), pričom súd z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

10. Manželia sú slovenskí štátni občania, ktorí dňa XX.XX.XXXX v W. uzavreli manželstvo, pričom pred uzavretím manželstva sa z ich vzťahu dňa XX.XX.XXXX narodila maloletá dcéra S.. Posledné spoločné bydlisko účastníkov bolo v W., kde v súčasnosti žije manžel. Uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/59/2020-102 zo dňa 26.04.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 9CoP/27/2021-135 zo dňa 06.07.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola otcovi uložená povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere na maloletú vo výške 80,- eur mesačne. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/59/2020-347 zo dňa 23.08.2022 bola na čas do rozvodu maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, otec bol zaviazaný povinnosťou platiť na maloletú výživné v sume 180,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci s účinnosťou od 30.11.2020, pričom zameškané výživné bolo povolené otcovi splácať v splátkach po 50,- eur mesačne a styk otca s maloletou zostal neupravený; uvedený rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť. Obaja manželia majú vyživovaciu povinnosť iba voči maloletému dieťaťu pochádzajúcemu z ich vzťahu. Navrhovateľka je od 01.08.2022 zamestnaná v spoločnosti Y., pričom za mesiac 8/2022 mala čistú mzdu vo výške 817,82 eura (výplatná páska na č.l. 306), avšak z dôvodu denného bakalárskeho štúdia na J.. od XX.XX.XXXX (potvrdenie na č.l. 292) bude pracovať iba na skrátenej úvazok s nižším príjmom (cca 60% z pôvodného). Navrhovateľka poberá rodičovský príspevok na maloletú vo výške 280,- eur mesačne (oznámenie ÚPSVaR Trnava na č.l. 242), ktorý by mala poberať do marca XXXX. Od 9/2022 matka v priebehu týždňa býva v prenajatom byte v M. (nájomná zmluva na č.l. 293). Mesačné náklady matky sú: nájomné 250,- eur, telefón 10,- eur. Matka nemá žiadne poisťky ani pôžičky alebo úvery, nevlastní žiadne nehnuteľnosti ani motorové vozidlá. Otec je momentálne nezamestnaný a bez príjmu. Býva v byte, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve. Mesačné náklady otca okrem všeobecne známych nákladov na potraviny a hygienu (výsluch otca na č.l. 115 a rub č.l. 142) sú: telefón 10,- eur, internet 15,- eur, splátka úveru 47,03 eura, splátka bezúčelového úveru 63,84 eura, splátka úveru v W., a.s. 526,87 eura, splátka na kreditnú kartu 39,67 eura, poplatok RTVS 4,64 eura, platby Steffe 152,31 eura, ZSE 35,- eur, životná poisťka 18,42 eura + 73,70 eura. Okrem bytu iné nehnuteľnosti otec nevlastní, ani motorové vozidlo. Maloletá je počas toho, ako je matka v škole alebo v práci, v starostlivosti starej matky zo strany matky. Maloletá ešte používa plienky, pričom sa stravuje normálne, bez umelých príkrmov. Predškolské zariadenie ani žiadne krúžky zatiaľ nenavštevuje. Zdravotný stav maloletej je dobrý; raz za pol roka navštevuje neurológa z dôvodu kontroly a pozorovania.

11. Podľa § 22 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

12. Podľa § 23 ods. 1 až 3 ZR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. (1) Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd

pri rozhodovaní o rozvođe vždy prihliadne na záujem maloletých detí. (2) Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19. (3)

13. Podľa § 18 ZR, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

14. Podľa § 19 ods. 1 ZR, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

15. Podľa § 100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvođe.

16. Podľa § 2 ods. 1 zákona CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

18. Podľa § 24 ods. 1 a 4 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvođe, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. (1) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. (4)

19. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (1) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (2) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (4) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (5)

20. Podľa § 65 ods. 1 ZR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

21. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. Podľa § 25 ods. 1 až 3 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvođe. (1) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým

dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. (2) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom. (3)

24. Na základe výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky k rozvodu manželstva navrhovateľky a manžela, ktorý návrh nepodal. V konaní mal súd za preukázané a nebolo to medzi manželmi ani sporné, že existuje vážny a trvalý rozvrat vzťahov medzi manželmi a manželstvo si neplní svoj účel, a to z dôvodu, že manželia takmer dva roky žijú oddelene, nevedú spoločnú domácnosť, nehospodária spolu, nevedú spoločný intímny život, nestarajú sa spoločne o maloleté dieťa. Manželstvo navrhovateľky a manžela si tak neplní žiadnu zo svojich základných funkcií, je neusporiadané a obnovenie manželského spolužitia je vzhľadom na postoj oboch manželov a absenciu citového vzťahu medzi nimi nereálne. Ďalšie trvanie tohto formálneho zväzku nie je v spoločenskom záujme, ani v záujme účastníkov konania, a tento neusporiadaný stav nie je v záujme ani maloletého dieťaťa pochádzajúceho zo vzťahu navrhovateľky a manžela, keďže ich manželstvo nevytvára harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré by zabezpečovalo riadne výchovné prostredie. Z uvedených dôvodov súd manželstvo účastníkov vo výroku I. rozsudku rozviedol, pričom ako dôvod rozvratu súd ustálil odlišné predstavy manželov na spoločný manželský a rodinný život, ktoré viedli k nezhodám medzi nimi až k ich úplnému citovému odcudzeniu.

25. Súd dodáva, že v konaní nebolo preukázané, že dôvodom rozvratu manželského vzťahu bolo násilie zo strany manžela, keď nebolo predložené žiadne právoplatné rozhodnutie ani o spáchanom trestnom čine, ani o spáchanom priestupku. Nebolo potom možné mať za preukázané, že dôvod rozvratu manželstva bol výlučne na strane manžela. Súd dodáva, že nevykonal dôkaz výsluchom svedka J. U., keďže vzhľadom na list, ktorý doručil súdu (na č.l. 78) nebolo možné ani predpokladať, že by vypovedal v neprospech svojho brata (manžela navrhovateľky), keď zároveň navrhovateľka na poslednom pojednávaní na jeho výsluchu netrvala.

26. S konaním o rozvod manželstva je spojené aj konanie o úpravu pomerov manželov k ich spoločnému maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Súd vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode dospel k záveru, že v záujme maloletej je, vzhľadom na jej vek, aby bola na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky, v ktorej starostlivosti sa po rozchode rodičov nachádza, a s ktorou starostlivosťou otec aj súhlasí. Z uvedených dôvodov súd vo výroku II. rozsudku zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky.

27. Pokiaľ ide o zastupovanie maloletého dieťaťa a spravovanie jeho majetku v bežných veciach, súd mal za to, že je namieste, aby k tomuto bola oprávnená matka, ktorá má dieťa v osobnej starostlivosti. Súd pritom vychádzal zo stavu v čase vyhlásenia rozhodnutia, a síce z toho, že otec nebol v kontakte s maloletým dieťaťom takmer dva roky, styk otca s maloletým dieťaťom nebol na žiadosť rodičov upravený a zároveň sa otec nachádza v cudzine, a preto ani nemá možnosť byť fyzicky dosiahnuteľný pri rozhodovaní v bežných veciach maloletého dieťaťa. Rodičom reálne vykonávajúcim rodičovské práva je v tu prejednáwanej veci nesporne matka, ktorej bolo z toho dôvodu maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

28. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/41/2022 zo dňa 31.03.2022, v ktorom dovolací súd uzavrel, že „ak súd v rozhodnutí o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva určí, že v bežných veciach bude maloleté dieťa zastupovať a jeho majetok bude spravovať ten z rodičov, ktorému maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti na čas po rozvode manželstva, nejde o obmedzenie alebo pozbavenie rodičovských práv toho rodiča, ktorému maloleté dieťa do osobnej starostlivosti na čas po rozvode manželstva zverené nie je.“

29. Pokiaľ ide o výšku výživného, matka v návrhu žiadala určiť výživné vo výške 350,- eur mesačne, pričom otec súhlasil s výživným v rozsahu 20% z jeho čistého príjmu, ktorý dosahoval u zamestnávateľa M.

30. Z odpovede bývalého zamestnávateľa otca, spoločnosti M., zo dňa 01.07.2022 (č.l. 255), súd zistil, že pracovný pomer s otcom trval od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, pričom otec pracoval ako operátor výroby. Pracovný pomer s otcom bol ukončený dohodou z iniciatívy otca. Podľa bývalého

zamestnávateľa otec nemal problém s disciplínou v práci, nebola mu vykázaná absencia, vzťah k nadriadenému bol bezproblémový a slušný, požívanie alkoholických nápojov v práci nebolo zistené. Z priloženého potvrdenia o výške príjmu (č.l. 256) vyplýva, že priemerný čistý mesačný príjem otca za obdobie od 02/2021 do 01/2022 bol vo výške 1.267,13 eura.

31. Tým, že otec z vlastnej iniciatívy zapríčinil skončenie dlhotrvajúceho pracovného pomeru a následne zostal bez zamestnania a príjmu, na takého jeho správanie súd s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 ZR nahliada ako na vzdanie sa bez dôležitého dôvodu zárobku. Súd preto dospel k záveru, že ak by otec neukončil pracovný pomer, bolo by v jeho schopnostiach a možnostiach dosahovať čistý mesačný príjem vo výške 1.267,13 eura, z ktorého je potrebné vychádzať.

32. Z potencionalneho čistého príjmu otca u zamestnávateľa M. vo výške 1.267,13 eura mesačne by bol otec schopný plniť vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa v rozmedzí od 20% do 25% z čistého príjmu, čo predstavuje v súdnej praxi ustálený rozsah vyživovacej povinnosti z príjmu povinného rodiča na všetky jeho vyživovacie povinnosti. Uvedené rozmedzie premenené na eurá predstavuje rozmedzie od cca 250,- eur do cca 315,- eur mesačne.

33. Pri určení výšky výživného na maloleté dieťa nebolo možné vychádzať zo skutočnosti, že otec je momentálne nezamestnaný a bez príjmu. Otec maloletej si totiž si daný stav zavinil sám tým, že z vlastnej iniciatívy ukončil pracovný pomer u zamestnávateľa M. kde dosahoval čistý mesačný príjem vo výške 1.267,13 eura. Okrem toho súd poukazuje na skutočnosť, že sa má otec nachádzať podľa vlastného vyjadrenia v zahraničí, kde si hľadá prácu, a teda je práceschopný. Keďže sa za účelom práce v zahraničí vzdal práce na Slovensku, možno predpokladať, že jeho príjmové možnosti v cudzine by mali byť ešte lepšie ako v mieste bydliska. V opačnom prípade by odchod otca do cudziny nedáva zmysel.

34. V súvislosti s vyššie uvedeným súd poukazuje na ustálenú súdnu prax v tejto otázke a napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 25CoP/14/2019-59 zo dňa 30.04.2019, v ktorom odvolací súd vyslovil záver, že „súd prvej inštancie správne uplatnil princíp potenciality príjmov otca povinného výživným pred princípom fakticity jeho príjmov. To znamená, že súd neprihliada len na skutočné faktické príjmy povinného rodiča, ktoré dosahuje, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená z príjmov, ktoré povinný rodič mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax a dopyt na trhu práce. Je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich nezaopatrených detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia ich výživy.“

35. V súvislosti s otázkou výživného, súd považoval za opodstatnené a primerané priemerné mesačné náklady na maloletú vo výške cca 300,- eur mesačne (strava 120,- eur (priemerne 4,- eurá na deň x 30 dní), oblečenie a obuv 40,- eur, plienky 50,- eur, hygiena 20,- eur, lieky a výživové doplnky 20,- eur, hračky 10,- eur, bývanie 40,- eur). Pri nákladoch na bývanie súd nevychádzal zo sumy matkinho mesačného nájomného za prenajatie bytu T., keďže tam maloletá s matkou nebýva. Súd však vychádzal z toho, že za bývanie maloletej u starých rodičov matka prispieva, pričom za opodstatnenú sumu nákladov na bývanie maloletej súd považoval sumu 40,- eur, v ktorej sú zahrnuté náklady na vodu a energiu na varenie, svietenie a vykurovanie, ktoré náklady v súvislosti s bývaním maloletej v domácnosti nepochybne vznikajú, a na ktorých by sa mala podieľať aj maloletá. Súd teda pri nákladoch na bývanie nevychádzal zo sumy 125,- eur mesačne (nájomné matky 250,- eur deleno 2 osoby), ale zo sumy 40,- eur, ktorú sumu považoval súd za primeranú ako mesačné náklady na vodu a energiu pri maloleťom dieťati. Uvedené zodpovedá aj tomu, že mesačné náklady na bývanie v byte rodičov sú vo výške 154,- eur mesačne (č.l. 118), z čoho náklady na jednu osobu pri štyroch osobách vychádzajú práve na cca 40,- eur mesačne. Súd pri určení nákladov na maloletú neprihliadal na náklady na autosedačku, detskú postieľku a športové potreby, pretože tieto náklady matka už vynaložila. Výživné sa v rámci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvoде určuje výlučne do budúcnosti, t.j. po právoplatnosti rozsudku o rozvoде, a preto je možné prihliadať iba na tie náklady, ktoré na výživu maloletého dieťaťa ešte len vzniknú. Pri sume celkových nákladov na maloletú v sume 300,- eur súd dodáva, že uvedené náklady zodpovedajú sume, ktorú matka uhradila svojim rodičom za mesiac starostlivosti o maloletú počas pobytu matky mimo domov.

36. S poukazom na vyššie uvedené (potencionalný príjem otca, príjem matky a odôvodnené potreby maloletej) súd za primeranú výšku bežného výživného otca na maloletú považoval sumu 200,- eur

mesačne. Pri bežnom výživnom otca na maloletú v sume 200,- eur mesačne budú vo zvyšnej miere náklady na maloletú do sumy 300,- eur mesačne uhrádzané z príjmu matky a z prídavku na dieťa. Súd pritom vychádzal z toho, že rodič, ktorý nemá maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, by sa mal na nákladoch na dieťa podieľať cca v 2/3 týchto nákladov, ktorá zásada bude v tu prejednávanej veci zachovaná.

37. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že prípadné vyššie bežné výživné zo strany otca by nebolo maloletou spotrebované, a preto súd dospel k záveru, že bežné výživné zo strany otca vo výške 200,- eur mesačne postačuje. Keďže to však dovoľujú potencionálne príjmové pomery otca (s poukazom na výšku jeho potencionálneho čistého mesačného príjmu 1.267,13 eura), súd mal za to, že je dôvodný postup podľa § 63 ods. 3 ZR a určenie časti výživného vo výške 50,- eur mesačne (ktoré výživné by maloletá nebola schopná za mesačné obdobie spotrebovať) na tvorbu úspor pre maloletú, ktoré bude prípadne slúžiť na zabezpečenie prípravy na jej budúce povolanie, resp. na iné nepredpokladané výdavky. Takto určené výživné otca (200,- eur + 50,- eur) spolu s primeraným výživným od matky a prídavkom na dieťa umožní uspokojiť všetky odôvodnené potreby maloletej a zároveň jej umožní vytvoriť si úspory do budúcnosti.

38. Výšku celkového výživného uloženého otcovi v sume 250,- eur na maloletú považuje súd s prihliadnutím na schopnosti a možnosti otca (v zmysle § 75 ods. 1 ZR), ako aj s prihliadnutím na odôvodnené potreby a vek maloletej, ako aj na skutočnosť, že nenavštevuje predškolské zariadenie, za primeranú, pričom vo zvyšnej časti budú náklady na maloletú hradené z prídavkov na dieťa a z príjmu matky, ktorá je zamestnaná a je tiež povinná podieľať sa na starostlivosti o maloletú aj finančne. Súd dodáva, že určil výživné na maloletú na dolnej hranici rozmedzia uvedeného v odseku 32. rozsudku (250,- eur - 315,- eur), keď vzhľadom na vek maloletého dieťaťa považoval za potrebné ponechať priestor na zvýšenie výživného v budúcnosti.

39. Súdom určená výška vyživovacej povinnosti otca voči maloletej je podľa názoru súdu zodpovedajúca schopnostiam a možnostiam otca s prihliadnutím na skutočnosť, že otec nemá okrem maloletej žiadne iné vyživovacie povinnosti, s maloletou sa nestretáva, a teda nepokrýva žiadne náklady na maloleté dieťa. Pri uvedenej výške výživného by otcovi pritom z potencionálneho príjmu zostal dostatok finančných prostriedkov na vlastné náklady uvedené v odseku 10. rozsudku (avšak bez prihliadnutia na náklady na splátky úveru 47,03 eura, bezúčelového úveru 63,84 eura a na kreditnú kartu 39,67 eura, ktoré neboli preukázané ako nevyhnutné) vrátane nákladov na stravu (150,- eur), hygienu (20,- eur) a oblečenie (50,- eur). Súd zároveň uvádza, že pokiaľ ide o výšku výživného, cieľom § 62 ods. 5 ZR je zdôrazniť mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v dostatočnej miere na potreby dieťaťa. To znamená, že rodič je povinný korigovať svoje potreby tak, aby mohol zabezpečiť svojmu dieťaťu, ku ktorému má zákonnú vyživovaciu povinnosť, výživné v čo najväčšom rozsahu. Povinnosťou otca ako rodiča je starať sa o výživu svojho maloletého dieťaťa a vynaložiť všetko úsilie, aby dosahoval príjem, z ktorého jeho výživu zabezpečí, a to tým viac, že je zrejmé, že je v možnostiach a schopnostiach otca zabezpečiť riadnu výživu jeho dieťaťa.

40. S poukazom na všetko vyššie uvedené súd vo výroku III. rozsudku zaviazal otca platiť na maloletú výživné v celkovej výške 250,- eur mesačne, z toho 200,- eur ako bežné výživné a 50,- eur ako výživné určené na tvorbu úspor, a to s účinnosťou odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, keďže ide o určenie výživného na čas po rozvode. Súd pritom dodáva, že pri určení výšky výživného nebol viazaný rozhodnutím Okresného súdu Ružomberok v konaní o úprave rodičovských práv a povinností sp.zn. 9P/59/2020, keďže išlo o úpravu na čas do rozvodu, za inej skutkovej situácie (matka neštudovala na VŠ) a zároveň uvedený rozsudok ani nenadobudol doposiaľ právoplatnosť.

41. Bežné výživné v sume 200,- eur mesačne súd uložil otcovi platiť vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky a sumu výživného určenú na tvorbu úspor v sume 50,- eur mesačne súd uložil otcovi platiť vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred na osobitný účet maloletej. Vo výroku IV. rozsudku potom súd uložil matke povinnosť do 10 dní od vyhlásenia rozsudku zriadiť v prospech maloletej osobitný účet v banke vinkulovaný do plnoletosti maloletej a oznámiť otcovi číslo účtu a banku, v ktorej zriadila pre maloletú osobitný účet, s tým, že na nakladanie s finančnými prostriedkami na účte maloletej je potrebný súhlas súdu.

42. Na pojednávaní dňa 27.09.2022 zobrala matka návrh na zákaz styku otca s maloletou späť, čo potvrdila svojim podpisom do zápisnice, pričom žiadala styk otca s maloletou ponechať neupravený.

43. Podľa § 29 ods. 1 až 3 zákona č. 161/2015 Z.z. CMP, navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. (1) Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať. (2) Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí. (3)

44. Súd v súlade s citovanými ustanoveniami konanie o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou vo výroku V. uznesenia na základe späťvzatia návrhu zastavil. Hoci išlo o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nepovažoval za potrebné v ňom pokračovať, keďže takýto návrh považoval po predbežnom právnom posúdení za zjavne nedôvodný. Procesný opatrovník prítomný na pojednávaní voči čiastočnému späťvzatiu návrhu nenamietal. Súčasne mal súd za to, že nie je možné ani predpokladať existenciu vážneho dôvodu, pre ktorý by mohol otec so späťvzatím návrhu nesúhlasiť, a preto ho nevyzýval na vyjadrenie sa k späťvzatiu.

45. Vzhľadom na skutočnosť, že obaja rodičia žiadali styk otca s maloletým dieťaťom neupraviť, súd tento styk v súlade s § 25 ods. 2 ZR neupravil, čo uviedol vo výroku VI. rozsudku. Súd dodáva, že z dôvodu, že styk otca s maloletým dieťaťom zostal neupravený, je ponechané na dohodu rodičov, či, kedy a v akom rozsahu sa stretnutie otca maloletou uskutoční.

46. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

47. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

49. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

50. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku VII. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP. Ako už bolo uvedené vyššie, v konaní nebolo preukázané, že jediným dôvodom rozvratu manželského vzťahu bolo násilie zo strany manžela, a preto nebolo možné konštatovať, že dôvod rozvodu bol výlučne na strane manžela.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava, avšak odvolanie podané navrhovateľkou by nebolo právne účinné, pretože táto sa práva podať odvolanie výslovne vzdala do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.